

Jaarverslag 2018

Verslag van het LOWI over het jaar 2018

Amsterdam, juni 2019

Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)
Postbus 19121, 1000 GC Amsterdam
T 020 – 551 07 19
secretariaat@lowi.nl
www.lowi.nl

© Illustratie voorblad:

Pronken met andermans veren (kleurets) / The bird in borrowed feathers (colour etching), J.W.M. van der Meer, 2014

Voorwoord

Het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) werd op 1 mei 2003 opgericht als gezamenlijk initiatief van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), de Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) en de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

Met ingang van het jaar 2014 brengt het LOWI jaarlijks een verslag uit over de ontwikkelingen in het afgelopen jaar. Het onderhavige verslag beschrijft de ontwikkelingen in het jaar 2018.

Het LOWI heeft in 2018 het recordaantal van 29 verzoeken ontvangen. Tegelijkertijd is in 2018 de gemiddelde doorlooptijd van 29 (2016), 25 (2015), 23 (2017) teruggebracht tot 21 weken!

Op een aantal adviezen wordt in dit voorwoord al ingegaan, omdat er aspecten spelen die de bijzondere aandacht van de bij het LOWI aangesloten instellingen vragen.

Misbruik van klachtrecht

In 2018 heeft een en dezelfde Verzoeker in de periode mei tot en met juli vijf verzoeken bij het LOWI ingediend (dossiernummers 2018-11, 2018-12, 2018-13, 2018-14 en 2018-15), alsmede een klacht over een medewerker van het LOWI (klacht over het LOWI 2018, nr. 2). In een eerdere periode (2013/2014) heeft deze Verzoeker ook al een aantal van zeven verzoeken en een klacht tegen een medewerker ingediend.

Deze veelheid aan verzoeken door Verzoeker, hun onderlinge samenhang en de inhoud ervan deed de vraag rijzen of het gebruik dat Verzoeker maakt van de bevoegdheid om het LOWI om advies te vragen, in overeenstemming is met het doel waarvoor de procedure bij het LOWI in het leven is geroepen. De bevoegdheid om het LOWI om advies te vragen is gegeven met het oog op het algemene belang van een integere wetenschapsbeoefening.

Bevoegdheden kunnen worden misbruikt. Dat kan leiden tot schade aan individuele belangen of aan algemene belangen. Er zijn verschillende mogelijkheden om misbruik van bevoegdheid tegen te gaan. In dit verband zijn de artikelen 3:13 en 3:15 BW van belang. Uit artikel 3:13 BW volgt dat een bevoegdheid niet kan worden ingeroepen wanneer ze wordt misbruikt. Het gebruik van de term "onder meer" geeft aan dat de in het artikel gegeven opsomming van drie vormen van misbruik van bevoegdheid in artikel 3:13 BW niet uitputtend is. Verder is niet bepaald wat de consequenties van misbruik van bevoegdheid zijn. In diverse (rechterlijke) uitspraken over misbruik van bevoegdheid komen drie mogelijke consequenties voor: een veroordeling in de (proces)kosten, het niet-ontvankelijk verklaren van het verzoek, of het in het ongelijk stellen van de verzoeker. Uit artikel 3:15 BW volgt dat artikel 3:13 BW ook buiten het vermogensrecht van toepassing is, voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet.

Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (zie bijvoorbeeld ABRS 19 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4129) volgt dat niet alleen in het civiele recht, maar ook in het bestuursrecht ruimte is voor het oordeel dat sprake is van misbruik van bevoegdheid én dat dit oordeel consequenties heeft voor de behandeling van een zaak. De aard van de klachtrechtelijke rechtsbetrekking, zoals de verzoekprocedure bij het LOWI, verzet zich niet tegen de toepassing van artikel 3:13 BW. Op grond van artikel 8, eerste lid onder a, van het Reglement LOWI 2018 is het LOWI niet verplicht het verzoek in behandeling te nemen of de behandeling van een verzoek verder voort te zetten indien het verzoek *kennelijk ongegrond* is. Uit deze bepaling, gelezen in samenhang met artikel 3:13 BW, volgt dat het LOWI kan besluiten om een verzoek niet of niet verder in

behandeling te nemen wanneer het van oordeel is dat sprake is van misbruik van bevoegdheid. Het besluit om een verzoek (verder) buiten behandeling te laten, doet de procedure eindigen zonder dat het LOWI een advies geeft.

Onder omstandigheden kan een verzoek bij het LOWI dus worden gekwalificeerd als misbruik van bevoegdheid. Het LOWI gaat hier *zeer terughoudend* mee om. De bevoegdheid om het LOWI om advies te vragen dient het belang van een integere wetenschapsbeoefening en het bestaan van deze laagdrempelige bevoegdheid is een groot goed. Voor het beperken van de bevoegdheid moeten daarom zwaarwichtige gronden aanwezig zijn, omdat de betrokken Verzoeker in feite de toegang tot een onafhankelijke adviserende instantie wordt ontzegd. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft in dit verband overwogen “dat zwaarwichtige gronden onder meer aanwezig zijn indien rechten of bevoegdheden zodanig evident zijn aangewend zonder redelijk doel of voor een ander doel dan waarvoor zij zijn verleend, dat het gebruik van die rechten of bevoegdheden blijkt geeft van kwade trouw.”

Bij een verzoek bij het LOWI zijn niet alleen de belangen van de Verzoeker relevant. Ook moet worden meegewogen dat een integriteitsprocedure een stigmatiserend karakter heeft en zeer belastend kan zijn voor de betrokken wetenschapper. Gebruik van het klachtrecht dat niet te goeder trouw is, moet derhalve worden tegengegaan. Dat is niet alleen omwille van de individuele betrokken wetenschapper. Het is óók van groot belang dat de wetenschappelijke gemeenschap en de maatschappij vertrouwen kunnen hebben in integriteitsprocedures. Dat vertrouwen wordt geschaad als het LOWI zich laat lenen voor verzoekprocedures die manipulatief of malicieus zijn.

Het LOWI heeft in zijn besluiten van 2 oktober 2018 naar aanleiding van deze verzoeken (en klacht) en het gebleken gedragspatroon van de betreffende Verzoeker geconstateerd dat sprake is van onevenredigheid tussen het belang dat zou kunnen worden gediend met het behandelen van Verzoekers verzoeken en de structurele grote belasting die dit oplevert voor een organisatie van vrijwilligers met een kleine personele capaciteit, zoals het LOWI is. In samenhang met de constatering dat Verzoeker de bevoegdheid om een verzoek in te dienen als pressiemiddel gebruikt en gebruikt met een ander doel dan waarvoor deze bevoegdheid is verleend, is het LOWI tot het oordeel gekomen dat sprake is van misbruik van bevoegdheid door Verzoeker. De verzoeken zijn door het LOWI als kennelijk ongegrond beoordeeld en niet (verder) in behandeling genomen.

Nationale ombudsman en misbruik van recht

Door dezelfde Verzoeker zijn ook een drietal klachten ingediend bij de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman komt – verwijzend naar het LOWI – in zijn brief van 21 maart 2019 tot vergelijkbare conclusies. Ook de Nationale ombudsman wijst erop dat de burger het recht heeft om zijn klachten in te dienen en dat de overheid op brieven en klachten reageert, maar dit betekent niet dat de overheidsinstantie in alle gevallen die klacht ook in behandeling moet nemen. De Nationale ombudsman wijst erop dat de uitzonderingsgrond van het tweede lid van artikel 9:8 Awb – geen verplichting tot klachtbehandeling indien het belang van de klager dan wel het gewicht van de gedraging kennelijk onvoldoende is – in de wet is opgenomen omdat een volledige behandeling van dit soort klachten een te zware belasting met zich mee kan brengen. Maar ook de Nationale ombudsman waarschuwt dat er niet te lichtvaardig mag worden besloten om op deze grond een klacht niet in behandeling te nemen. Een klachtinstantie moet gemotiveerd aangeven waarom behandeling van de klacht een te zware belasting met zich meebrengt en er sprake is van een te gering belang van de klager of een te gering gewicht van de gedraging. In dat geval kan een klachtinstantie zich in redelijkheid op het standpunt stellen dat niet meer gereageerd wordt op klachten die over hetzelfde onderwerp gaan of daarmee nauw samenhangen.

Ontwikkelingen in 2018

Tot slot, 2018 was een belangrijk jaar. Allereerst is sinds 21 maart 2018 het nieuwe LOWI Reglement 2018 waarin het oude Reglement en de Werkwijze LOWI zijn geïntegreerd, van toepassing op de procedures en de werkwijze van het LOWI. Verder is op 1 oktober 2018 de nieuwe Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit in werking getreden. De code presenteert zichzelf als bindend voor de instellingen die hem onderschrijven. Dat zijn in ieder geval de KNAW, NFU, NWO, de TO2-federatie, de Vereniging van Hogescholen en de VSNU. Ook andere instellingen, inclusief private ondernemingen, kunnen deze code onderschrijven. Voor de handhaving van de gedragscode is essentieel dat de instellingen die de code onderschrijven, aangesloten zijn bij het LOWI. Dat geldt nog niet voor alle bij de TO2-federatie aangesloten instellingen en voor de hogescholen.

De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2014 richtte zich alleen tot de individuele onderzoekers, niet tot de instellingen als zodanig. Wetenschappelijke integriteit werd vooral gezien als een individuele verantwoordelijkheid, niet als een collectieve verantwoordelijkheid van onderzoekers en hun instellingen. Dit gold ook voor de eerste ALLEA-code uit 2011. Dit veranderde met de ALLEA-code 2017 en de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018.

De nieuwe ALLEA-code geeft aandacht aan de onderzoeksomgeving, wat onderzoeksinstituten en organisaties moeten doen om de bewustheid te vergroten en een cultuur van wetenschappelijke integriteit te waarborgen, duidelijk beleid en procedures voor goede onderzoekspraktijken en een goede infrastructuur voor het beheer van gegevens en onderzoeksmaterialen. Training, supervisie en mentoring zijn belangrijke taken voor alle onderzoeksinstituten en organisaties.

De nieuwe Nederlandse gedragscode voor wetenschappelijke integriteit 2018 formuleert in hoofdstuk 4 de taken van de instellingen op het gebied van training en supervisie, onderzoekscultuur, databeheer, openbaarmaking en verspreiding en ethische normstelling en procedures. Opvallend is dat de klachtenprocedures voor schendingen van wetenschappelijke integriteit door onderzoekers (hoofdstuk 5) niet van toepassing zijn op de zorgplichten van de instellingen. In dit opzicht is wetenschappelijke integriteit nog steeds geen collectieve onderneming van onderzoekers en hun instellingen.

Wellicht komt in 2019 het in 2016 in gang gezette proces van oprichting van een Stichting LOWI uiteindelijk tot een goed einde. De oprichting van een stichting heeft ten doel te benadrukken dat het LOWI onafhankelijk is van zijn oprichters en dat die niet kunnen ingrijpen in de wijze waarop het LOWI zijn taakstelling vervult.

Prof. mr. R. Fernhout, voorzitter LOWI

1. Samenstelling van het LOWI in 2018

Het LOWI bestaat uit zes leden, inclusief de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter. Tot september 2018 werden de leden voor een periode van drie jaar benoemd door de oprichters van het LOWI, met tweemaal de mogelijkheid van een verlenging (van drie jaar).

Met de oprichters is een gewijzigde benoemingstermijn afgesproken. Met ingang van september 2018 is de benoemingstermijn vier jaar, met eenmaal de mogelijkheid van een verlenging (van vier jaar).

In het verslagjaar was de samenstelling van het LOWI als volgt:

prof. mr. R. Fernhout, voorzitter	bestuursrecht
prof. mr. W.J. Zwolve, plaatsvervangend voorzitter	historische ontwikkeling van het recht
prof. dr. L. Lechner	gezondheidspsychologie
prof. dr. J.W.M. van der Meer	interne geneeskunde
prof. dr. J. Reedijk <i>tot 1 september</i>	anorganische chemie
prof. dr. I.E.C. Sommer	psychiatrie
prof. dr. J.P. Hogendijk <i>vanaf 1 september</i>	geschiedenis van de wiskunde

Het LOWI wordt bijgestaan door een secretariaat. In 2018 waren mr. H.M.L. Frons ambtelijk secretaris en mr. F.J.L. Roepnarain adjunct-secretaris. De ondersteuning was in handen van A.M.E. Muller.

Het LOWI houdt zijn bijeenkomsten in het Trippenhuis aan de Kloveniersburgwal 29 te Amsterdam.

2. Status van het LOWI

Het LOWI functioneert onafhankelijk van zijn oprichters en andere (aangesloten) instellingen en komt zonder inmenging van derden tot zijn adviezen. In 2016 zijn de eerste stappen gezet om meer zichtbaar te maken dat het LOWI onafhankelijk is van zijn oprichters en dat zij geen bemoeienis hebben met de wijze waarop het LOWI zijn taak vervult. KNAW, VSNU en NWO hebben gezamenlijk besloten tot het oprichten van een Stichting LOWI. Naar verwachting wordt deze Stichting LOWI opgericht in 2019.

Op 1 maart 2018 is een geactualiseerd Reglement LOWI (2018) in werking getreden.

3. Taken van het LOWI

Advisering aan het Bestuur van een aangesloten instelling

Het LOWI heeft tot taak om het Bestuur van een aangesloten instelling te adviseren over een (aanvankelijk) oordeel van dat Bestuur over een vermoede schending van wetenschappelijke integriteit. In de regel stelt het Bestuur een dergelijk oordeel vast naar aanleiding van een concrete klacht, maar dit kan ook ambtshalve gebeuren.

Degene die partij was in de klachtprocedure bij het Bestuur kan zich na afloop van die procedure tot het LOWI wenden. Middels een verzoekschrift wordt dan aan het LOWI gevraagd om een oordeel te geven over het (aanvankelijk) oordeel van het Bestuur. Dit oordeel van het LOWI wordt verwoord in een advies aan het Bestuur over het vast te stellen definitieve oordeel.

Partijen bij een verzoek aan het LOWI zijn in ieder geval de Verzoeker (namelijk de aanvankelijke Klager dan wel Beklaagde, die het niet eens is met het aanvankelijk oordeel van het Bestuur) en het Bestuur. Bijna altijd neemt ook een zogenaamde Betrokkene deel aan de procedure bij het LOWI. Dat is de aanvankelijke Klager of Beklaagde die het juist wél eens is met het aanvankelijk oordeel van het Bestuur en dus ook niet zelf een verzoek aan het LOWI heeft gedaan.

De adviezen van het LOWI zijn niet bindend, maar in de regel worden ze opgevolgd. Hoewel de adviezen niet bindend zijn, zijn ze evenmin vrijblijvend. Wanneer het Bestuur besluit om een LOWI-advies niet op te volgen, dan wordt dit gemotiveerd in het definitieve oordeel.

Kennisoverdracht

Ook in 2018 heeft het LOWI weer een bijdrage geleverd aan verschillende bijeenkomsten over wetenschappelijke integriteit:

- 2 maart 2018 – Roel Fernhout trad op als voorzitter van de Studiemiddag Vereniging voor de Sociaalwetenschappelijke bestudering van het Recht (VSR) bij de VU Amsterdam: *Wie betaalt bepaalt? De wetenschappelijke integriteit van contractonderzoek onder druk.*
- 23 mei 2018 – presentatie Jos van der Meer voor de Accademia Nazionale dei Lincei, Rome: *Teaching Scientific Integrity.*
- 23 augustus 2018 – Roel Fernhout sprak op het PRINTEGER Symposium Novel approaches on research integrity in practice in Nijmegen: *Some procedural aspects of the Bonn Statement, by looking at the ALLEA code, the new Netherlands Code of Conduct and a number of recent LOWI opinions.*
PRINTEGER is het Europese project Promoting Integrity as an Integral Dimension of Excellence in Research. Het symposium werd mede georganiseerd door het Netherlands Research Integrity Network (NRIN).
- 22 oktober 2018 – Roel Fernhout en Willem Zwolve woonden in Utrecht de bijeenkomst voor NRIN/CWI's/LOWI over de nieuwe Gedragscode wetenschappelijke integriteit en het concept van het nieuwe Landelijk Model Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit bij.

LOWI-internationaal

Het LOWI is aangesloten bij het ENRIO (European Network of Research Integrity Offices). Doel van het netwerk is het bevorderen van een internationale discussie over wetenschappelijke integriteit. Via de website van ENRIO – www.enrio.eu – hebben andere ENRIO-leden, maar ook belangstellenden, toegang tot informatie over de totstandkoming, adviestaak en procedure van het LOWI. Alle aangesloten instellingen beschikken over een individuele webpagina met informatie over hun organisatie. Op de website publiceert het LOWI de Engelstalige samenvattingen van de LOWI-adviezen en het Engelstalig jaarverslag. Ook aan landen buiten dit netwerk verschaft het LOWI informatie over zijn adviestaak en procedure.

In december 2018 ontvingen de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van het LOWI een delegatie van het Finnish National Board on Research Integrity (TENK), lid van ENRIO. TENK had verzocht om een ontmoeting met het LOWI omdat het geïnformeerd wilde worden over de taken en werkzaamheden van het LOWI en de ervaringen van het LOWI met de nieuwe Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018.

4. Bij het LOWI aangesloten instellingen

In de jaren sinds de oprichting hebben zich steeds meer instellingen aangesloten bij het LOWI. In 2018 waren de bij het LOWI aangesloten instellingen:

- de (instituten van de) oprichters KNAW, NWO en VSNU
- de openbare en bijzondere universiteiten, inclusief de Universitair Medische Centra en de Open Universiteit
- Stichting Sanquin Bloedvoorziening
- Universiteit voor Humanistiek
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- Stichting Wageningen Research
- Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL)
- Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA)
- Theologische Universiteit Kampen (TU Kampen)
- Protestantse Theologische Universiteit (PThU)
- Amsterdam School of Real Estate (ASRE)
- Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)
- Nyenrode Business Universiteit (NBU) *aangesloten per 20 februari 2018.*

Daarnaast heeft in 2018 een drietal instellingen te kennen gegeven graag te willen aansluiten bij het LOWI. Met deze instellingen zijn in 2018 verkennende gesprekken gevoerd over de mogelijkheid van aansluiting.

5. Website en pers

Op de website (www.lowi.nl) worden de geanonimiseerde integrale adviezen van het LOWI gepubliceerd, met een samenvatting van deze adviezen. De samenvattingen geven ook informatie over de besluiten die de Besturen naar aanleiding van de LOWI-adviezen hebben genomen. De samenvattingen worden vertaald in het Engels en gepubliceerd op de Engelse versie van de website.

Daarnaast laat de website zien welke verzoeken aan het LOWI niet hebben geleid tot inhoudelijke adviezen aan Besturen. Het gaat vaak om verzoeken die niet aan de ontvankelijkheidseisen voldoen, bijvoorbeeld omdat ze buiten de gestelde termijn zijn ingediend.

Tot slot geeft de website inzicht in eventuele klachten over gedragingen van het LOWI. Deze klachten worden naar analogie van titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht behandeld. In 2018 zijn drie klachten ingediend over gedragingen van het LOWI.

Het LOWI wordt regelmatig benaderd door de pers of derden. Uitgangspunt is echter dat het LOWI geen informatie geeft over de vraag of een kwestie bij het LOWI aanhangig is (geweest).

Aandacht voor het LOWI in (wetenschappelijke) publicaties:

- A.H.A. Mohammad LLM & prof. mr. Y.E. Schuurmans, 'De openbaarmaking van wetenschappelijke onderzoeksgegevens' in *Ars Aequi* (AA 20180393), p. 393-401, <http://hdl.handle.net/1887/62661>

- Horbach, S. P. J. M., Breit, E., & Mamelund, S.-E. (2018)., 'Organisational responses to alleged scientific misconduct: Sensemaking, sensegiving, and sensehiding' in: *Science and Public Policy*, scy068, <https://doi.org/10.1093/scipol/scy068>
- <https://www.advalvas.vu.nl/nieuws/auteursrecht-mag-wel-wat-scherper-gedragscode>;
- <https://universonline.nl/2018/03/15/nieuwe-gedragscode-wetenschappers-onduidelijk-auteurschap>

6. Overzicht van in 2018 voorliggende en afgehandelde verzoeken

Aantal verzoeken in 2018

In 2018 waren er in totaal **34** verzoeken die (verder) afgehandeld moesten worden. Dat aantal is als volgt opgebouwd. Het jaar 2018 begon met een werkvoorraad van 5 verzoeken die in 2017 waren ingediend en in behandeling genomen, maar waarvan de behandeling eind 2017 nog niet was afgerond. Daarnaast heeft het LOWI in 2018 in totaal nog 29 nieuwe verzoeken ontvangen.

Aantal uitgebrachte adviezen en besluiten in 2018

In 2018 zijn **20** verzoeken volledig afgehandeld en gepubliceerd op de website. Dat aantal van 20 volledig afgehandelde verzoeken is als volgt opgebouwd. In totaal 16 verzoeken zijn inhoudelijk behandeld. In 11 zaken heeft het LOWI een advies uitgebracht aan het betrokken Bestuur. In 5 zaken van één Verzoeker is het LOWI tot een kennelijk ongegrondverklaring van het verzoek gekomen, wegens misbruik van klachtrecht. In totaal 4 verzoeken zijn niet inhoudelijk behandeld. In die zaken is het LOWI tot een niet-ontvankelijkverklaring gekomen.

Betrokken Besturen in 2018

De 20 volledig afgehandelde verzoeken betreffen besluiten van de Besturen van de volgende instellingen:

Universiteit	Aantal zaken	Nummer LOWI-advies
Vrije Universiteit	6	2018-02, 2018-07, 2018-08, 2018-09, 2018-12, 2018-19
VU/VUmc	1	2018-06
Universiteit Leiden	3	2018-13, 2018-14, 2018-18
Universiteit van Amsterdam	2	2018-01, 2018-16
Universiteit Maastricht	2	2018-17, 2018-20
UvA/UM	1	2018-05
Radboud Universiteit	2	2018-03, 2018-04
Open Universiteit	1	2018-11
Tilburg University	1	2018-15
TU Delft	1	2018-10

Deskundigenadviezen in 2018

In 2018 heeft het LOWI geen externe deskundigen geraadpleegd ten behoeve van de in 2018 volledig afgehandelde verzoeken.

Hoorzittingen in 2018

Ten behoeve van de afhandeling van 2 verzoeken heeft het LOWI in 2018 een hoorzitting gehouden.

Duur van de LOWI-procedure in 2018

De duur van de LOWI-procedure, rekenend vanaf de ontvangst van het verzoek bij het LOWI tot aan het advies of besluit van het LOWI, verschilde van minimaal 5 tot maximaal 44 weken. Gemiddeld bedroeg de duur van een LOWI-procedure circa **21 weken**.

Adviezen van het LOWI, definitieve oordelen van de Besturen

Op de LOWI-website zijn de volledige adviezen van het LOWI terug te vinden. De onderdelen 1 tot en met 3 van deze adviezen bevatten een samenvatting van de klacht en het CWI-advies, gevolgd door een verkorte weergave van het standpunt van Verzoeker, Bestuur en Betrokkene(n). De overwegingen en het advies van het LOWI zijn vervolgens te lezen in onderdeel 4 en 5 van de adviezen. Op de LOWI-website zijn eveneens samenvattingen van de volledige adviezen terug te vinden. In die samenvattingen is opgenomen of het betrokken Bestuur het LOWI heeft gevolgd in zijn definitieve oordeel.

7. Samenvattende tabel

In de onderstaande tabel zijn de meest relevante cijfers uit onderdeel 6 opgenomen:

2018	
Totaal voorliggende verzoeken:	34
Totaal volledig afgehandelde verzoeken:	20
- behandeling op indieningseisen	4
- behandeling op inhoud	16
Totaal gegeven adviezen/besluiten:	20
- waarvan gepubliceerd	20
Gemiddelde duur van de procedure	21 weken

De tabellen uit de voorgaande jaren:

2017	
Totaal voorliggende verzoeken:	20
Totaal volledig afgehandelde verzoeken:	14
- behandeling op indieningseisen	3
- behandeling op inhoud	11
- ingetrokken	1
Totaal gegeven adviezen/besluiten:	14
- waarvan gepubliceerd	14
Gemiddelde duur van de procedure	23 weken

2016	
Totaal voorliggende verzoeken:	26
Totaal volledig afgehandelde verzoeken:	18
- behandeling op indieningseisen	4
- behandeling op inhoud	14
Totaal gegeven adviezen/besluiten:	18
- waarvan gepubliceerd	16
Gemiddelde duur van de procedure	29 weken

2015	
Totaal voorliggende verzoeken:	25
Totaal volledig afgehandelde verzoeken:	15
- behandeling op indieningseisen	4
- behandeling op inhoud	11
Totaal gegeven adviezen/besluiten:	14
- waarvan gepubliceerd	12
Gemiddelde duur van de procedure	25 weken